

EXPUNERE DE MOTIVE

SECȚIUNEA 1: TITLUL PROIECTULUI

Lege pentru ratificarea Convenției privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996 .

SECȚIUNEA A 2-A: MOTIVUL EMITERII ACTULUI

1. Descrierea situației actuale

Înscriindu-se în procesul complex de aliniere a legislației naționale la acquis-ul comunitar, elaborarea proiectului de Lege pentru ratificarea Convenției privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996, reprezintă una dintre măsurile legislative prioritare prevăzute la punctul 70 cap. XVII Relații externe, din cuprinsul Programului Legislativ al Guvernului pentru perioada 2005- 2008 Capitolul de negociere 24 – Justiție și Afaceri Interne, cu termen pentru semnare decembrie 2006.

Semnarea Convenției a fost aprobată de Președintele României prin Memorandumul nr. 68018 din 25 august 2006.

Necesitatea semnării de către România a acestei Convenții este justificată și prin faptul că la 1 ianuarie 2005 a intrat în vigoare noul pachet legislativ în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului. Legea nr.272/2004 privind promovarea și protecția drepturilor copilului, care reprezintă fundamentul noii legislații, are la bază promovarea interesului superior al copilului și respectarea drepturilor fundamentale ale acestuia în raport cu drepturile omului, astfel cum rezultă din documentele internaționale în materie, din Convențiile și Tratatul la care România este Parte, în special Convenția Națiunilor Unite cu privire la drepturile Copilului, ratificată prin Legea nr.18/1990, republicată.

	<p>Prin aplicarea noii legislații, realizată în colaborare cu experți ai Uniunii Europene și corespunzătoare standardelor internaționale în domeniu, România face toate demersurile pentru a asigura protecția și promovarea drepturilor tuturor copiilor, nu numai a celor într-o formă de protecție din cauza situației de risc la care au fost expuși.</p>
<p>2.Schimbări preconizate</p>	<p>Scopul elaborării proiectului de Lege pentru ratificarea Convenției privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996 este acela de a înscrie țara noastră într-un cadru juridic comun, fundamentat pe principiul recunoașterii reciproce a hotărârilor judecătorești și evitarea conflictelor între sistemele juridice în privința competenței, legii aplicabile, recunoașterii, aplicării și cooperării în privința răspunderii părintești și măsurilor de protecția copiilor.</p> <p>Introducerea în dreptul intern a prevederilor Convenției privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996 are ca scop atât asigurarea corelării legislației interne cu legislația europeană în domeniu, cât și îmbunătățirea protecției copiilor și a drepturilor acestora în cadrul cooperării internaționale.</p>
<p>3. Alte informații</p>	<p>Potrivit Convenției, aceasta se aplică copiilor din momentul nașterii lor și până la împlinirea vârstei de 18 ani, iar „răspunderea părintească” include autoritatea părintească sau orice relație similară acestei autorități determinând drepturi, puteri și responsabilități în sarcina părinților, tutorilor ori altor reprezentanți legali în legătură cu persoana și bunurile copilului.</p> <p>În ceea ce privește organizarea, Convenția este structurată pe capitole, dispozițiile acestora reglementând:</p> <ul style="list-style-type: none"> - domeniile de aplicare; - determinarea statului ale cărui autorități sunt competente să ia măsuri pentru protecția persoanei

sau proprietății copilului;

- determinarea legii aplicabile în ceea ce privește răspunderea părintească;
- recunoașterea și executarea măsurilor de protecție, luate potrivit Convenției, în statele părți;
- stabilirea cooperării între statele contractante în scopul asigurării atingerii obiectivelor Convenției.

Ca și câmp de aplicare, Convenția are în vedere drepturile și responsabilitățile părintești, fie în sarcina părinților, fie a tutorilor ori a altor reprezentanți legali ai copilului, dreptul de custodie și dreptul de acces în ceea ce privește copilul, tutela, curatela ori alte instituții similare, măsurile de protecție ori plasament necesare pentru realizarea interesului superior al copilului, atât în ceea ce privește persoana sa, cât și bunurile sale.

Totodată, Convenția arată expres și domeniile cărora nu se aplică, respectiv relațiile privind starea filiației, numele și prenumele copilului, adopția (inclusiv măsurile premergătoare adopției), capacitatea de exercițiu, răspunderea copilului (inclusiv răspunderea penală), succesiune, securitate socială, măsuri publice de ordin general în ceea ce privește educația și sănătatea, dreptul de azil și imigrare.

În ceea ce privește competența, Convenția stipulează ca regulă generală faptul că autoritățile competente de a lua măsuri potrivit prevederilor sale sunt autoritățile de la reședința obișnuită a copilului, iar în cazul în care această reședință nu poate fi stabilită sunt competente autoritățile statului contractant pe teritoriul căruia se află copilul.

De asemenea, este reglementat și schimbul de competență între statele contractante, sub rezerva acordului dintre state și cu condiția ca acesta să fie mai favorabil interesului superior al copilului.

În caz de urgență, măsurile luate de un stat contractant nu trebuie să se suprapună și să creeze conflicte de competență, ele durând până la momentul în care statul contractant competent conform Convenției ia propriile sale măsuri.

Potrivit Convenției, ca lege aplicabilă este stabilită legea

națională a statului unde copilul își are reședința obișnuită. Totodată, se prevede faptul că în anumite cazuri este aplicabilă și legea statului cu care copilul are legături substanțiale, dacă prima lege nu poate fi aplicată.

Legea statului de reședință obișnuită se aplică și în cazurile în care aceasta aparține unui stat care nu este parte la Convenție.

În cazuri în care aplicarea regulii privind legea aplicabilă este contrară ordinii publice și interesului superior al copilului, această aplicare poate fi refuzată.

În ceea ce privește recunoașterea și executarea măsurilor luate potrivit Convenției, acestea se fac între statele contractante prin efectul legii. Se stipulează însă că, fără a aduce atingere regulii generale, orice persoană interesată poate solicita autorităților competente ale unui stat contractant să decidă asupra recunoașterii sau nerecunoașterii unei măsuri luate în alt stat contractant, procedura aplicabilă unei astfel de situații este guvernată de legea statului solicitant.

Convenția prevede de asemenea și cazuri în care recunoașterea măsurii poate fi refuzată (lipsa de competență, neascultarea opiniei copilului când aceasta este cerută, neascultarea opiniei altor persoane pentru care legea prevede acest drept, când recunoașterea este contrară ordinii publice și interesului superior al copilului, luarea unei măsuri similare în statul unde se cere recunoașterea, neîndeplinirea procedurii de cooperare între state prevăzută expres de către Convenție.)

Sub aspectul cooperării internaționale, statele contractante trebuie să desemneze autoritățile însărcinate să ducă la îndeplinire obligațiile care îi revin conform Convenției, după cum urmează:

- a) în conformitate cu dispozițiile alin. (1) al art. 29 din Convenție se desemnează Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului ca autoritate centrală pentru aducerea la îndeplinire a obligațiilor stabilite prin aceasta;
- b) în conformitate cu alin. (2) al art. 34 din Convenție, România declară că cererile primite conform alin.

	<p>(1) al art. 34 se transmit autorităților sale numai prin intermediul autorității sale centrale, respectiv Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului;</p> <p>c) în baza alin. (3) al art. 40 din Convenție, autoritatea română competentă să elibereze certificatul prevăzut în alin. (1) și (2) ale aceluiași articol, este Tribunalul București;</p> <p>d) în conformitate cu art. 44, cererile formulate potrivit art. 8 și 9 se transmit prin intermediul Ministerului Justiției, iar cele formulate potrivit art. 33 se transmit prin intermediul Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului</p> <p>Autoritățile centrale au rolul de a facilita comunicarea, acordarea de asistență, furnizarea de informații și identificarea de soluții în cazurile care intră în câmpul de aplicare al Convenției.</p> <p>Totodată, autoritățile centrale ale statelor contractante pot încheia între ele acorduri bi- sau multilaterale în scopul îmbunătățirii cooperării reciproce.</p> <p>Convenția specifică faptul că autoritățile competente, care pot fi altele decât autoritatea centrală, își rezervă dreptul de a nu solicita ori transmite informații dacă, în opinia lor, acestea sunt de natură să pună în primejdie persoana și bunurile copilului sau să aducă atingere în mod real libertății ori vieții unuia dintre membrii familiei copilului.</p> <p>Convenția menționează obligația autorităților centrale la păstrarea confidențialității asupra datelor și informațiilor culese și transmise potrivit Convenției, care nu vor putea fi utilizate în alt scop decât cel pentru care au fost culese și transmise.</p>
--	---

SECȚIUNEA A 3-A: IMPACTUL SOCIO-ECONOMIC AL PROIECTULUI DE ACT NORMATIV

1.Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2.Impactul	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

<p>asupra mediului de afaceri</p>	
<p>3.Impactul social</p>	<p>Proiectul va avea impact asupra drepturilor copilului contribuind la creșterea protecției lor, precum și asupra răspunderii autorității părintești.</p> <p>Obiectul Convenției este:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) determinarea Statului ale cărui autorități sunt competente să ia măsurile de protecție a persoanei sau bunurilor copilului; b) determinarea legii aplicabile de către aceste autorități în exercițiul competenței lor; c) determinarea legii aplicabile răspunderii părintești; d) asigurarea recunoașterii și executării unor asemenea măsuri de protecție în toate Statele contractante; e) stabilirea cooperării necesare între autoritățile Statelor contractante pentru a asigura atingerea obiectivelor convenției; <p>În sensul Convenției, termenul „răspundere părintească” include autoritatea părintească sau orice relație similară acestei autorități, prin care se determină drepturi, puteri și obligații ale părinților, tutorelui sau ale altui reprezentant legal în legătură cu persoana sau bunurile copilului.</p> <p>Măsurile prevăzute de Convenție cu privire la protecția drepturilor copilului se pot referi la :</p> <ul style="list-style-type: none"> a) atribuirea, exercițiul și restrângerea, totală sau parțială, a răspunderii părintești, precum și la delegarea acesteia; b) dreptul de încredințare, inclusiv dreptul privind ocrotirea persoanei copilului și, în special, dreptul de a hotărî asupra locului de reședință a copilului, precum și dreptul de vizită, prin care se înțelege inclusiv dreptul de a lua copilul, pentru o perioadă determinată, într-un alt loc decât reședința sa obișnuită. c) tutela, curatela și instituții similare; d) desemnarea și atribuțiile oricărei persoane sau organism care are sarcina să se ocupe de persoana copilului sau de bunurile acestuia, să îl reprezinte ori să îl asiste;

	<p>e) plasamentul copilului la familia substitutivă, într-o formă de protecție instituționalizată, protecție prin „<i>kafala</i>” ori o instituție similară;</p> <p>f) supravegherea de către autoritățile publice a ocrotirii copilului acordată de către orice persoană căreia acesta i-a fost încredințat;</p> <p>g) administrarea, conservarea sau acte de dispoziție privind proprietatea copilului.</p> <p>Aceste măsuri nu se referă la:</p> <p>a) stabilirea sau contestarea filiației;</p> <p>b) deciziile privind adopția, măsurile pregătitoare pentru adopție, anularea ori revocarea adopției;</p> <p>c) numele și prenumele copilului;</p> <p>d) obținerea capacității depline de exercițiu;</p> <p>e) obligațiile de întreținere;</p> <p>f) legate sau succesiuni;</p> <p>g) securitate socială;</p> <p>h) măsurile publice de natură generală în domeniul educației și sănătății;</p> <p>i) măsurile luate ca urmare a unor infracțiuni săvârșite de copil;</p> <p>j) deciziile privind dreptul de azil și privind imigrația.</p>
4.Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

SECȚIUNEA A 4-A: IMPACTUL FINANCIAR ASUPRA BUGETULUI GENERAL CONSOLIDAT, ATÂT PE TERMEN SCURT, CÂT ȘI PE TERMEN LUNG

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 5-A: Efectele actului normativ asupra legislației în vigoare

1.Proiecte de acte normative	La acest moment nu se impune elaborarea unui proiect de act normativ suplimentar ulterior adoptării
-------------------------------------	---

suplimentare	prezentului proiect de lege.
2.Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie	<p>Anumite articole din Convenție au influențe asupra legislației secundare comunitare în domeniile competenței, recunoașterii și executării hotărârilor judecătorești, în special Regulamentul Consiliului (CE) nr. 2201/2003 din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor în materia familială și responsabilității părintești, care a abrogat Regulamentul (CE) nr. 1347/2000, care a stat la baza emiterii Deciziei Consiliului nr. 93/CE/2003 din 19 decembrie 2002 de autorizare a statelor membre să semneze, în interesul Comunității, Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea în materia răspunderii părintești și măsurile de protecție a copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996.</p> <p>Comunitatea Europeană are competență exclusivă în privința dispozițiilor relevante ale Convenției în măsura în care acestea afectează regulile comunitare în domeniu. Statele membre trebuie să rămână competente în domeniile acoperite de Convenție care nu afectează dreptul comunitar.</p> <p>În baza art. 2 al Deciziei susmenționate, România va formula următoarea declarație:</p> <p>„Articolele 23,26 și 52 din Convenție permit Statelor Contractante un anumit grad de flexibilitate menit a aplica o procedură mai simplă și mai rapidă de recunoaștere și executare a hotărârilor judecătorești. Regulile comunitare prevăd un sistem de recunoaștere și executare, care este cel puțin la fel de favorabil ca și regulile din Convenție. În consecință, o hotărâre judecătorească pronunțată de către o instanță a unui stat membru al Uniunii Europene referitoare la materia care privește Convenția, este recunoscută și executată în România, de la data aderării sale la Uniunea Europeană, prin aplicarea regulilor interne relevante de drept comunitar.”</p> <p>Prezentul proiect de lege transpune astfel Decizia Consiliului 2003/93/EC din 12 decembrie 2002 autorizând statele membre, în interesul Comunității, să</p>

	semneze Convenția de la Haga din 1996 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea privind răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 48/21.2.2003.
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Evaluarea conformității	Gradul de conformitate Se conformează
5. Alte acte normative și documente internaționale din care decurg angajamente	Toate tratatele/convențiile la care România este Parte, în materia drepturilor copilului, în special Convenția Națiunilor Unite cu privire la drepturile Copilului, ratificată prin Legea nr.18/1990 republicată.

SECȚIUNEA A 6-A: CONSULTĂRI EFECTUATE ÎN VEDEREA ELABORĂRII PROIECTULUI DE ACT NORMATIV

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme	În temeiul art. 6 din Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, Ministerul Justiției a supus dezbaterii publice prezentul proiect, la adresa de web a Ministerului Justiției: www.just.ro , în perioada 30.03-17.05. 2007. Nu au fost primite observații.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

legată de obiectul proiectului de act normativ.	
3.Consultări organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4.Consultări desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.Informații	

privind avizarea de către:	
a) Consiliul Legislativ	Consiliului Legislativ a avizat favorabil proiectul de lege prin avizul nr.1101 din 17 august 2007.
b) Consiliul Suprem de apărare a Țării	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect. Avizul nu este necesar.
c) Consiliul Economic și Social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect. Avizul nu este necesar.
d) Consiliul Concurenței	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect. Avizul nu este necesar.
e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect. Avizul nu este necesar.
6. Alte informații	Nu este cazul

SECȚIUNEA A 7-A: ACTIVITĂȚI DE INFORMARE PUBLICĂ PRIVIND ELABORAREA ȘI IMPLEMENTAREA PROIECTULUI DE ACT NORMATIV

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	<p>Nu se impune informarea societății civile pentru moment prin măsuri speciale. Elaborarea proiectului Legii de ratificare este o obligație pe care statul român și-a asumat-o față de comunitatea internațională în momentul în care a semnat Convenția și trebuie în acest context să își îndeplinească obligația de a finaliza procedurile interne pentru intrarea în vigoare a acestui instrument juridic internațional și pentru România.</p> <p>La data de 15 noiembrie 2006, Ambasada României la Haga a emis un comunicat de presă prin care s-a făcut publică semnarea Convenției de către România, prin intermediul Ambasadorului său în Olanda.</p> <p>Proiectul a fost postat pe site-ul Ministerului Justiției.</p>
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	
3. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a: Măsurile de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Ministerul Justiției vor organiza activități de formare profesională a practicienilor în vederea aplicării în mod corespunzător a acestui instrument juridic internațional.
2. Alte informații	Nu este cazul.

Având în vedere cele prezentate mai sus, a fost elaborat proiectul de lege anexat, pe care vă rugăm să-l aprobați.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU - TARICEANU